

ทักษะการปฏิบัติงานบัญชีสมัยใหม่ต่อความสำเร็จในการทำงาน ของนักบัญชีสังกัดอาชีวศึกษาเอกชน

Modern Accounting Practice Skills on the Job Success of Accountants under Private Vocational Education

นฤมล แสนสมุทรใจ¹ ไพฑูรย์ อินตะขัน²

Naluemon Sansamutjai, Phaithun Intakhan

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของทักษะการปฏิบัติงานบัญชีสมัยใหม่ต่อความสำเร็จในการทำงาน สุ่มตัวอย่างแบบง่ายจากนักบัญชีสังกัดอาชีวศึกษาเอกชน จำนวน 91 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการปฏิบัติงานบัญชีสมัยใหม่ ด้านความรู้และทักษะวิชาชีพบัญชี ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อความสำเร็จในการทำงานของนักบัญชีสังกัดอาชีวศึกษาเอกชน อย่างไรก็ตามด้านภาษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบัญชี และด้านการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาไม่มีความสัมพันธ์ต่อความสำเร็จในการทำงาน ดังนั้น นักบัญชีในสังกัดอาชีวศึกษาเอกชน ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาตนเองด้านความรู้ทางวิชาชีพและประยุกต์ใช้ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ตลอดจนยึดมั่นปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ เพื่อสร้างความสำเร็จในการปฏิบัติงานก่อให้เกิดผลดีกับองค์กรต่อไป

คำสำคัญ (Keywords): ทักษะการปฏิบัติงานบัญชีสมัยใหม่; ความสำเร็จในการทำงาน; สถาบันอาชีวศึกษาเอกชน

Abstract

The purpose of this research was to study the relationship of the modern accounting practice skills on the job success. Simple random sampling was a sampling method of 91 accountants in the private vocational. The instrument used in this research was a questionnaire. The statistics used were the mean, standard deviation, and multiple regression analysis. The results of the research showed that the modern accounting practice skills in knowledge and skills in accounting professions; accounting profession

Received: 2021-10-10 Revised: 2021-10-28 Accepted: 2021-11-03

¹ โรงเรียนไฮเทค เทคโนโลยี ตาก Hitech Technology Tak. Corresponding Author e-mail: superkop_p@hotmail.com

² คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง Faculty of Management Science, Lampang Rajabhat University. e-mail: superkop_p@hotmail.com

ethics; and information technology had a positive relationship with the job success. Besides, language and laws related to accounting; and analysis and problem solving are no effect on the job success. Therefore, the accountants in the private vocational should be given to self-development in professional knowledge and application of information technology knowledge. Moreover, they commit to professional ethics in order to create job success that will bring good outcome to the organization.

Keywords: Modern Accounting Practice Skills; Job success; Private Vocational Education

บทนำ (Introduction)

ความสำเร็จในการปฏิบัติงาน เป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่ส่งผลให้บุคลากรเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน มีความก้าวหน้า เกิดความผูกพันในวิชาชีพ ตลอดจนสร้างผลการดำเนินงานที่ดีให้กับองค์กรทั้งในระยะสั้นและระยะยาว (พลอยระวี จันทรประสิทธิ์ และคณะ, 2557) ความสำเร็จในการปฏิบัติงานมีหลากหลายมุมมอง ซึ่งจะปรับตามลักษณะการทำงาน โดยเฉพาะความสำเร็จในการปฏิบัติงานของวิชาชีพบัญชี จะมีผลกระทบต่อ ความน่าเชื่อถือและความโปร่งใสขององค์กร งานวิจัยในอดีตประเมินความสำเร็จในการปฏิบัติงานไว้หลายมิติ เช่น ความสำเร็จตามเป้าหมาย ด้านเวลา ด้านคุณภาพงาน ด้านการยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรมและจริยธรรม และด้านการส่งเสริมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ (จันทปภา ปุณยวิจิตรโรจน์ และคณะ, 2563; นันทนา ภูษมัง และคณะ, 2560) อย่างไรก็ตาม การศึกษาทักษะการปฏิบัติงานส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับนักบัญชีที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานราชการเช่น สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการอาชีวศึกษา และนักบัญชีที่ปฏิบัติงานในองค์กรเอกชน เช่น ธุรกิจ SME หรือ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ในขณะที่นักบัญชีในกลุ่มอาชีวศึกษาเอกชนยังมีการศึกษาและวิจัยเป็นจำนวนน้อยมาก

ปัจจุบันอาชีวศึกษาเป็นองค์กรหลักที่มีหน้าที่ผลิตและพัฒนากำลังคนอย่างมีคุณภาพเพื่อตอบสนองความต้องการกำลังคนในตลาดแรงงาน และในการบริหารกำกับดูแลสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีการกระจายอำนาจ เพื่อให้สถานศึกษามีอิสระในการบริหารจัดการศึกษา และให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน โดยมีสถาบันอาชีวศึกษาเอกชนจำนวน 351 แห่งเป็นหน่วยงานในกำกับอีกกลุ่มหนึ่งที่อยู่ภายใต้การดูแลของสำนักบริหารการอาชีวศึกษาเอกชน อย่างไรก็ตามจากการศึกษาสภาพการบริหารจัดการระบบการเงินของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่ผ่านมา และจากการรายงานสรุปผลการประเมินความพึงพอใจ และความคิดเห็นของหน่วยรับตรวจต่อการปฏิบัติงานของ หน่วยตรวจสอบภายใน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาพบว่า สถานศึกษายังขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ในงานด้านบัญชี และสถานศึกษายังไม่มีคู่มือแนวปฏิบัติเพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถปฏิบัติงานได้ ตลอดจนขาดข้อมูลที่สำคัญในการพัฒนานักบัญชีให้ทำงานได้อย่างถูกต้อง มีประสิทธิภาพ ซึ่งในกรณีที่งานการเงินการบัญชีมีความผิดพลาดจะส่งกระทบต่อการบริหารจัดการของสถาบัน อาจสร้างปัญหาการทุจริตในองค์กร ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2560)

ปัญหาที่เกิดขึ้นจากที่กล่าวข้างต้นจำเป็นต้องมีการแก้ไข ประกอบกับภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมในทุก ๆ ด้าน เช่น ด้านเศรษฐกิจ เทคโนโลยีสื่อสาร นักบัญชีต้องมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ตนเองมีความรู้และมีทักษะที่จำเป็นในการทำงานให้สำเร็จก่อให้เกิดผลดีต่อการบริหารจัดการของสถานศึกษา งานวิจัยในอดีตพบว่า ทักษะที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานประกอบด้วย ทักษะด้านการคำนวณ ทักษะด้านการจัดการข้อมูล ทักษะด้านการเงินและบัญชี ทักษะด้านการสื่อสาร ทักษะทางปัญญา ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางการบริหารองค์กร จรรยาบรรณในการประกอบวิชาชีพ การพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ทักษะทางภาษาต่างประเทศ ทักษะด้านการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหา และ ทักษะทางวิชาชีพ (จันทปภา ปุณยวิจิตรโรจน์ และคณะ, 2563; นันทนา ภูมิ่ง และคณะ, 2560; ศรีชนุช บุญวุฒิ และไพฑูรย์ อินตะชั้น, 2559) อย่างไรก็ตามทักษะที่งานวิจัยในอดีตพบว่าไม่ส่งผลต่อความสำเร็จในการทำงานแต่ในบริบทของปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอาจมีความจำเป็นที่จะส่งผลให้การทำงานของนักบัญชีมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น ดังนั้นงานวิจัยนี้จะทำการทดสอบความสัมพันธ์ของทักษะด้านเทคโนโลยีอีกครั้งหนึ่งเพื่อให้ได้ข้อสรุปที่มีความทันสมัยสอดคล้องกับเหตุการณ์ในปัจจุบัน จากที่กล่าวมาทั้งหมด งานวิจัยนี้มุ่งทดสอบความสัมพันธ์ของทักษะการปฏิบัติงานบัญชีสมัยใหม่ ประกอบด้วย ทักษะด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพ ด้านภาษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบัญชี ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาต่อความสำเร็จในการทำงานของนักบัญชีสังกัดอาชีวศึกษาเอกชน ผลการวิจัยจะช่วยเติมเต็มงานวิจัยในด้านทักษะในการปฏิบัติงานให้มีความสมบูรณ์สอดคล้องกับบริบทการแข่งขัน และการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่รวดเร็วในปัจจุบัน ตลอดจนเป็นแนวทางให้นักบัญชีวางแผนพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างประสิทธิภาพในการทำงานต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

วัตถุประสงค์ของงานวิจัยนี้เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของทักษะการปฏิบัติงานบัญชีสมัยใหม่ต่อความสำเร็จในการทำงาน โดยมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของทักษะการปฏิบัติงานบัญชีสมัยใหม่ด้านความรู้และทักษะวิชาชีพบัญชีที่มีต่อความสำเร็จในการทำงาน
2. เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของทักษะการปฏิบัติงานบัญชีสมัยใหม่ด้านภาษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบัญชีที่มีต่อความสำเร็จในการทำงาน
3. เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของทักษะการปฏิบัติงานบัญชีสมัยใหม่ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่มีต่อความสำเร็จในการทำงาน
4. เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของทักษะการปฏิบัติงานบัญชีสมัยใหม่ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีต่อความสำเร็จในการทำงาน
5. เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของทักษะการปฏิบัติงานบัญชีสมัยใหม่ด้านการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาที่มีต่อความสำเร็จในการทำงาน

สมมติฐานการวิจัย (Hypotheses)

H1: ทักษะการปฏิบัติงานบัญชีสมัยใหม่ด้านความรู้และทักษะวิชาชีพมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อความสำเร็จในการทำงาน

H2: ทักษะการปฏิบัติงานบัญชีสมัยใหม่ด้านภาษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบัญชีมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อความสำเร็จในการทำงาน

H3: ทักษะการปฏิบัติงานบัญชีสมัยใหม่ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อความสำเร็จในการทำงาน

H4: ทักษะการปฏิบัติงานบัญชีสมัยใหม่ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อความสำเร็จในการทำงาน

H5: ทักษะการปฏิบัติงานบัญชีสมัยใหม่ด้านการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหา มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อความสำเร็จในการทำงาน

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นรูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ ลักษณะเชิงสำรวจ (Survey research) โดยที่วิจัยสังเคราะห์แนวคิดของนักวิชาการที่เกี่ยวข้องกับ ทักษะการปฏิบัติงานบัญชีสมัยใหม่ และ ความสำเร็จในการทำงาน และประยุกต์ใช้ทักษะการปฏิบัติงานบัญชีสมัยใหม่ จำนวน 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความรู้และทักษะวิชาชีพบัญชี ด้านภาษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบัญชี ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และ ด้านการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหา ซึ่งการวิเคราะห์แนวคิดดังกล่าวสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ในการวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (Population and Sampling) ในการทำวิจัยครั้งนี้ คือ นักบัญชีสังกัดอาชีวศึกษาเอกชน จำนวน 311 คน (สำนักบริหารการอาชีวศึกษาเอกชน, 2563) ได้รับตอบกลับจำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 29.26% และผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญคือ นักบัญชีสังกัดอาชีวศึกษาเอกชน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย สอบถามเกี่ยวกับทักษะการปฏิบัติงานบัญชีสมัยใหม่และความสำเร็จในการทำงานของนักบัญชีในสังกัดอาชีวศึกษาเอกชน รายละเอียดของแบบสอบถามมีดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) โดยเป็นคำถามให้เลือกตอบแบบคำตอบเดียว ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ตำแหน่งงาน

ตอนที่ 2 ระดับความสำคัญเกี่ยวกับทักษะการปฏิบัติงานบัญชีสมัยใหม่โดยครอบคลุมข้อมูลทั้ง 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความรู้และทักษะวิชาชีพบัญชี จำนวน 5 ข้อ ด้านภาษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบัญชี จำนวน 4 ข้อ ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี จำนวน 6 ข้อ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 4 ข้อและด้านการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหา จำนวน 4 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตรา

ส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยที่ 5 คือระดับความสำคัญมากที่สุด และ 1 คือ ระดับความสำคัญน้อยที่สุด และแปลความตามการแบ่งอัตรากาชั้นดังนี้ 4.51 – 5.00 แสดงระดับความสำคัญมากที่สุด จนถึงค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 คือระดับความสำคัญน้อยที่สุด (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

ตอนที่ 3 ระดับความสำคัญเกี่ยวกับความสำเร็จในการทำงาน โดยระบุข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จในการทำงาน จำนวน 4 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และแปลความตามการแบ่งอัตรากาชั้นดังนี้ 4.51 – 5.00 แสดงระดับความสำคัญมากที่สุด จนถึงค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 คือระดับความสำคัญน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ข้อคิดเห็น ปัญหา และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับทักษะการปฏิบัติงานบัญชีสมัยใหม่และความสำเร็จในการทำงาน

นำแบบสอบถามที่แก้ไขตามผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะไปประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (IOC) และตรวจสอบความเชื่อมั่นผลการประเมินพบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 0.75 - 1.00 โดยแต่ละข้อคำถามมีค่า IOC มากกว่า 0.5 แสดงว่าข้อคำถามนั้นมีคุณภาพน่าเชื่อถือ ผ่านเกณฑ์ที่สามารถยอมรับได้ และมีค่า Cronbach alpha ระหว่าง 0.799-0.931 ซึ่งเกินกว่า 0.7 แสดงว่าแบบสอบถามมีคุณภาพที่ยอมรับได้ (Hair et al.,2006)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ทีมวิจัยใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 311 คน รวบรวมจากการให้นักบัญชีสังกัดอาชีวศึกษาเอกชนตอบแบบสอบถามโดยตรง และรวบรวมแบบสอบถามผ่าน Google form ที่จัดส่งไปยังสถาบันอาชีวศึกษาเอกชน ได้รับกลับคืนจำนวน 91 คน และนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อนำมาสรุปผลและอภิปรายผลต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยกำหนดสถิติ 2 ประเภทในการวิเคราะห์ร่วมกับการพรรณนาข้อมูล ดังนี้

1.สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน คือ สถิติพรรณนา ประกอบด้วย จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานคือ สถิติอนุมาน ได้แก่ การวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ซึ่งเขียนสมการได้ดังนี้

$$JS = \beta_0 + \beta_1 KP + \beta_2 LA + \beta_3 PE + \beta_4 IT + \beta_5 AS + \epsilon$$

ผลการวิจัย (Research Results)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 75.00) อายุต่ำกว่า 30 ปี (ร้อยละ 57.10) สถานภาพโสด (ร้อยละ 57.10) ระดับการศึกษาปริญญาตรี (ร้อยละ 89.30) ประสบการณ์ในการทำงาน น้อยกว่า 5 ปี (ร้อยละ 42.90) ตำแหน่งงานเจ้าหน้าที่การเงิน (ร้อยละ 39.30)

การวิเคราะห์ระดับความสำคัญของทักษะการปฏิบัติงานบัญชีสมัยใหม่ของนักบัญชีสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาเอกชน พบว่า ระดับความสำคัญของทักษะการปฏิบัติงานบัญชีสมัยใหม่โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.25, S.D. = 0.41) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย

ดังนี้ ด้านความรู้และทักษะวิชาชีพบัญชี (KP) ($\bar{X}$ = 4.35, S.D. = 0.46) ด้านการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหา (AS) ($\bar{X}$ = 4.34, S.D. = 0.70) จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี (PE) ($\bar{X}$ = 4.29, S.D. = 0.46) ด้านภาษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบัญชี (LA) ($\bar{X}$ = 4.26, S.D. = 0.45) และ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) ($\bar{X}$ = 4.01, S.D. = 0.49) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความสำคัญเกี่ยวกับทักษะการปฏิบัติงานบัญชีสมัยใหม่

ทักษะการปฏิบัติงานบัญชีสมัยใหม่	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความสำคัญ
1. ด้านความรู้และทักษะวิชาชีพบัญชี (KP)	4.35	0.46	มาก
2. ด้านภาษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบัญชี (LA)	4.26	0.45	มาก
3. ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี (PE)	4.29	0.46	มาก
4. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT)	4.01	0.49	มาก
5. ด้านการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหา (AS)	4.34	0.70	มาก
โดยรวม	4.25	0.41	มาก

การวิเคราะห์ระดับความสำคัญของความสำเร็จในการทำงานของนักบัญชีสังกัดสถาบัน

อาชีวศึกษาเอกชน พบว่า ระดับความสำคัญของความสำเร็จในการทำงานโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.21, S.D. = 0.52) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ท่านมีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนเอง ($\bar{X}$ = 4.30, SD = 0.62) ท่านปฏิบัติงานอย่างถูกต้องตามขั้นตอน ระเบียบและแนวปฏิบัติในการปฏิบัติงาน ($\bar{X}$ = 4.21, SD = 0.74) ท่านทำงานเสร็จตามกำหนดและมีประสิทธิภาพ ($\bar{X}$ = 4.19, SD = 0.70) และ การทำงานของท่านมีข้อผิดพลาดน้อย สามารถตรวจสอบได้ ($\bar{X}$ = 4.15, SD = 0.68) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความสำคัญเกี่ยวกับความสำเร็จในการทำงาน

ความสำเร็จในการทำงาน (JS)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความสำคัญ
1. ท่านทำงานเสร็จตามกำหนดและมีประสิทธิภาพ	4.19	0.70	มาก
2. การทำงานของท่านมีข้อผิดพลาดน้อย สามารถตรวจสอบได้	4.15	0.68	มาก
3. ท่านมีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนเอง	4.30	0.62	มาก
4. ท่านปฏิบัติงานอย่างถูกต้องตามขั้นตอน ระเบียบและแนวปฏิบัติในการปฏิบัติงาน	4.21	0.74	มาก
โดยรวม	4.21	0.52	มาก

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรอิสระ เพื่อตรวจสอบปัญหากรณี ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันเองหรือที่เรียกว่าเกิดปัญหา Multicollinearity ที่วิจัยได้ทำการทดสอบโดยใช้ค่าสถิติ VIF พบว่า ค่า VIF 1.40 – 3.28 ซึ่งค่าน้อยกว่า 10 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรอิสระในแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กันแต่ไม่ก่อให้เกิดปัญหา Multicollinearity (Black, 2006) นอกจากนั้นแล้วเมื่อนำตัวแปรอิสระและตัวแปรตามวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์หาค่า พบว่า ตัวแปรอิสระทุกตัวมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง 0.468 – 0.750 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรอิสระมีคุณสมบัติพยากรณ์ตัวแปรตาม ตามเงื่อนไขในการวิเคราะห์สมการถดถอย ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงค่า VIF และค่าสหสัมพันธ์ของทักษะการปฏิบัติงานบัญชีสมัยใหม่และความสำเร็จในการทำงาน

ตัวแปร	KP	LA	PE	IT	AS	JS	VIF
$\bar{X}$	4.35	4.26	4.29	4.01	4.34	4.21	
S.D.	0.46	0.45	0.46	0.49	0.70	0.52	
KP	-	0.65**	0.75**	0.38**	0.62**	0.61**	2.70
LA		-	0.65**	0.53**	0.60**	0.47**	2.26
PE			-	0.40**	0.77**	0.64**	3.28
IT				-	0.37**	0.49**	1.40
AS					-	0.60**	2.66
JS						-	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า ตัวแปรทักษะการปฏิบัติงานบัญชีสมัยใหม่ ด้านความรู้และทักษะวิชาชีพมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อความสำเร็จในการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเท่ากับ 0.28 ($\beta = 0.28, p = 0.46$) ยอมรับสมมติฐาน H1 นอกจากนั้นแล้ว ตัวแปรทักษะการปฏิบัติงานบัญชีสมัยใหม่ ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อความสำเร็จในการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเท่ากับ 0.30 ($\beta = 0.30, p = 0.29$) ยอมรับสมมติฐาน H3 และ ตัวแปรทักษะการปฏิบัติงานบัญชีสมัยใหม่ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อความสำเร็จในการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเท่ากับ 0.29 ($\beta = 0.29, p = 0.00$) ยอมรับสมมติฐาน H4 อย่างไรก็ตาม ตัวแปรทักษะการปฏิบัติงานบัญชีสมัยใหม่ ด้านภาษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบัญชี และ ด้านการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหา ไม่มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อความสำเร็จในการทำงาน ดังนั้นปฏิเสธสมมติฐาน H2 และ H5 ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงผลการทดสอบความสัมพันธ์ของทักษะการปฏิบัติงานบัญชีสมัยใหม่ต่อความสำเร็จในการทำงาน

ทักษะการปฏิบัติงานบัญชีสมัยใหม่	Unstandardized coefficients		Unstandardized coefficients	t	Sig
	B	Std. Err			
ค่าคงที่ (a)	0.57	0.42		1.40	0.17
ด้านความรู้และทักษะวิชาชีพบัญชี (KP)	0.28	0.14	0.25	2.02	0.046**
ด้านภาษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบัญชี (LA)	-0.17	0.13	-0.15	-1.36	0.17
ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี (PE)	0.34	0.15	0.30	2.22	0.029**
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ(IT)	0.22	0.07	0.29	3.33	0.00***
ด้านการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหา(AS)	0.19	0.13	0.18	1.15	0.14

F= 19.03, AdjR²= 0.50, P=0.00

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, *** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

อภิปรายผล (Research Discussion)

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะการปฏิบัติงานบัญชีสมัยใหม่ต่อความสำเร็จในการทำงาน สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

ทักษะการปฏิบัติงานบัญชีสมัยใหม่ ด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ความรู้และทักษะทางวิชาชีพ เป็นความรู้และความสามารถในการประยุกต์ใช้มาตรฐานทางการบัญชีให้เข้ากับบริบทของกิจการ นอกจากนั้นแล้วยังเป็นการมุ่งมั่นเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้การทำงานออกมามีคุณภาพ ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากงานด้านการเงินการบัญชีเป็นงานที่ต้องใช้ความรู้และทักษะเป็นการเฉพาะ และถือเป็นหนึ่งในวิชาชีพที่มีสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์กำกับดูแล นอกจากนั้นแล้วนักบัญชียังต้องมีการพัฒนาตนเองตามข้อกำหนดของสภาวิชาชีพฯ อย่างต่อเนื่องสอดคล้องกับ งานวิจัยของ นันทนา ภูข้ม และคณะ (2560) กล่าวว่าทักษะด้านการเงินและการบัญชีมีความจำเป็นต่อการปฏิบัติงานเกี่ยวกับบัญชีและการเงิน นักบัญชีต้องศึกษาหาความรู้ พัฒนาศักยภาพของตนเอง นอกจากนั้นแล้วยังไปในทิศทางเดียวกับ ศรีณัฐ ชูเกียรติ และ ประจิตร หาว์ตร (2548) กล่าวว่า งานให้ความรู้ด้านบัญชีการเงิน และด้านภาษีอากร เป็นงานสำคัญอย่างหนึ่งของนักบัญชีดังนั้นนักบัญชีจำเป็นต้องมีความรู้และทักษะทางวิชาชีพเพื่อที่จะสามารถแนะนำให้บุคคลอื่นทำงานได้อย่างถูกต้อง และสอดคล้องกับ ฐณา ธรเจริญกุล (2561) พบความสัมพันธ์ทางบวกระหว่าง สมรรถนะด้านทักษะทางวิชาชีพต่อประสิทธิผลการทำงานและสรุปว่า พนักงานบัญชีถ้า

มีสมรรถนะด้านทักษะวิชาชีพที่สูงขึ้นจะส่งผลให้ประสิทธิภาพการทำงานประกอบด้วย การบรรลุตามเป้าหมาย คุณภาพผลงาน และปริมาณผลงานสูงขึ้นในทิศทางเดียวกัน

ทักษะการปฏิบัติงานบัญชีสมัยใหม่ ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจาก จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี เป็นวิธีการทำงานด้วยความซื่อสัตย์และซื่อตรงต่อจรรยาบรรณวิชาชีพ ปฏิบัติงานตามกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ ตลอดจนเก็บรักษาข้อมูลที่เป็นความลับขององค์กร ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อ ผลการทำงานที่มีข้อผิดพลาดน้อย เนื่องจากการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับทางวิชาชีพอย่างเคร่งครัด สอดคล้องกับ งานวิจัยของ จันทปภา ปุณยวิทิตโรจน์ และคณะ (2563) พบความสัมพันธ์ระหว่าง จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อประสิทธิภาพในการทำงานของนักบัญชี โดยให้ข้อสังเกตว่า การปฏิบัติตามจรรยาบรรณของนักบัญชีควรประกอบด้วย การปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมา ซื่อตรงต่อวิชาชีพ จริงใจ ซื่อสัตย์ ไม่หลอกลวง มีเจตนาที่บริสุทธิ์ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น เพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น เจ้าหนี้ พนักงาน หรือเจ้าของกิจการ นอกจากนั้นแล้วยังสอดคล้องกับ พลอยระวี จันทรประสิทธิ์ และคณะ (2557) ที่กล่าวว่านักบัญชีต้องปฏิบัติตามหน้าที่ ซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพ เน้นคุณภาพของผลงานมีทัศนคติและสำนึกต่อองค์กร ตลอดจน มุ่งเน้นผลประโยชน์องค์กรอย่างเต็มที่

ทักษะการปฏิบัติงานบัญชีสมัยใหม่ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อความสำเร็จในการทำงาน ผลการวิจัยเป็นไปตามที่ผู้วิจัยคาดการณ์ไว้ กล่าวคือ งานวิจัยของ นันทนา ภูขมั่ง และคณะ (2560) ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการใช้คอมพิวเตอร์และความสำเร็จในการทำงาน อาจจะเนื่องมาในช่วงเวลาดังกล่าววิชาชีพบัญชียังได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีไม่มากนักซึ่งแตกต่างจาก ปัจจุบันความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีเปลี่ยนแปลง ส่งผลให้สภาพแวดล้อมเข้าสู่ “ยุคดิจิทัล” อย่างรวดเร็ว นักบัญชีสมัยใหม่ควรให้ความสำคัญในยุคที่เทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงไป คือ ก้าวทันเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลง ใช้ระบบเทคโนโลยีในจัดทำบัญชี ไม่ว่าจะเป็นคอมพิวเตอร์ในงานบัญชี หรือโปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี เช่น Mobile Accounting ,Cloud Accounting ซึ่งนักบัญชีสมัยใหม่ต้องมีความรู้ทางด้านเทคโนโลยี ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ในงานบัญชี และมีการประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีให้เกิดประโยชน์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญภา เกื้อเกตุ และคณะ (2563) พบว่าความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อประสิทธิภาพในการทำงานและเป็นไปในทิศทางเดียวกับ อุเทน เลานาภา (2562) กล่าวว่าในยุคดิจิทัล นักบัญชีต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ดิจิทัลเทคโนโลยี และบูรณาการความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ากับการทำงานบัญชีเพื่อให้ผลการทำงานมีประสิทธิภาพ

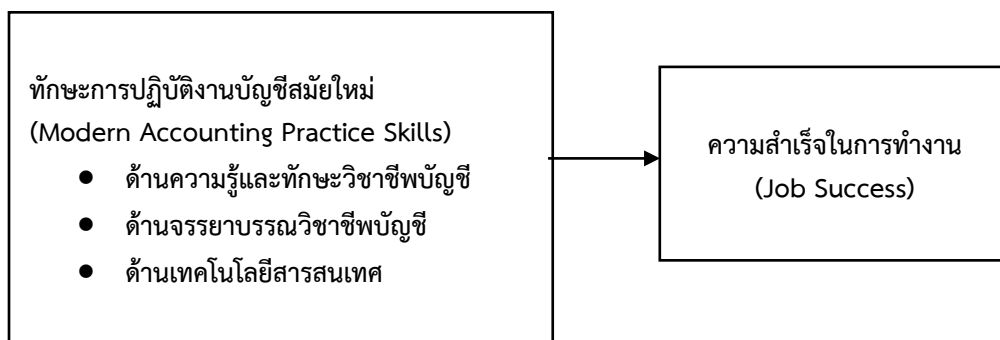
ทักษะการปฏิบัติงานบัญชีสมัยใหม่ ด้านภาษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบัญชีไม่มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อความสำเร็จในการทำงาน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักบัญชีในสถาบันอาชีวศึกษาเอกชนยังไม่ได้มีความเกี่ยวข้องหรือต้องใช้ทักษะด้านภาษาและกฎหมายมากนัก ซึ่งส่วนใหญ่แล้วจะเป็นการปฏิบัติตามระเบียบการเบิกจ่ายเงิน หรือการควบคุมภายในของกิจการ สอดคล้องกับ สรัชนุช บุญวุฒิ และ ไพฑูรย์ อินตะชัน (2559) พบว่าทักษะของนักบัญชียุคใหม่ภายใต้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนด้านภาษามีระดับความสำคัญน้อยที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับทักษะด้านอื่น และยังสอดคล้องกับ วสันต์

ครองมี และคณะ (2563) พบว่าทักษะด้านความหลากหลายของภาษาไม่มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงาน

คุณลักษณะของนักบัญชีสมัยใหม่ ด้านการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาไม่มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อความสำเร็จในการทำงาน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก นักบัญชีที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี ซึ่งอยู่ในระดับปฏิบัติการอาจจะประสบกับปัญหาที่ต้องแก้ไขไม่มากนัก สอดคล้องกับงานวิจัยของ วสันต์ ครองมี และคณะ (2563) กล่าวว่า ทักษะด้านการวิเคราะห์สถานการณ์ การวิเคราะห์รายการค้า ตลอดจนการวิเคราะห์ข้อมูลทางการบัญชีไม่มีความสัมพันธ์ต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงาน และสอดคล้องกับ งานวิจัยของพลอยระวี จันทรประสิทธิ์ และคณะ (2557) พบว่าทักษะทางวิชาชีพบัญชีด้านทักษะทางเทคนิค ด้านตระหนักถึงการกำกับดูแลไม่มีความสัมพันธ์ต่อความสำเร็จในการดำเนินงานด้านการจัดการและการแก้ไขปัญหา

องค์ความรู้จากการวิจัย (Body of Knowledge)

ผู้วิจัยได้สรุปองค์ความรู้จากการวิจัยซึ่งได้มาจากผลการวิจัยที่มีนัยสำคัญทางสถิติและบูรณาการร่วมกับวรรณกรรมในอดีต เป็นทักษะการปฏิบัติงานบัญชีสมัยใหม่ ประกอบด้วย ด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จากองค์ความรู้ดังกล่าว นักบัญชีในสังกัดอาชีวศึกษาเอกชน ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาตนเองในด้านความรู้และทักษะวิชาชีพบัญชี โดยการปฏิบัติตามข้อกำหนดของสภาวิชาชีพบัญชีฯ อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนยึดมั่นด้านจรรยาบรรณวิชาชีพอย่างเคร่งครัด และพัฒนาตนเองด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสร้างความสำเร็จในการทำงานต่อไป

ที่มา : นฤมล แสนสมุทรใจ และ ไพฑูรย์ อินตะขัน, 2564

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

ความรู้ในเชิงวิชาการที่เกิดขึ้นใหม่จากงานวิจัยนี้คือ ทักษะการปฏิบัติงานบัญชีสมัยใหม่ที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำงานของนักบัญชีในสังกัดอาชีวศึกษาเอกชน ควรให้ความสำคัญดังนี้

1.1 ด้านความรู้และทักษะวิชาชีพบัญชี นักบัญชีควรมุ่งเน้นพัฒนาตนเองโดยเฉพาะด้านวิชาชีพบัญชีที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยเลือกประเด็นที่มีความเกี่ยวข้องกับบริบทของกิจการ เช่น อาจจะศึกษามาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวกับสถานศึกษา หรือบัญชีกองทุน หรือการตรวจสอบหรือควบคุมภายในเพื่อเพิ่มเติมความรู้ให้กับตนเองอย่างต่อเนื่อง

1.2 ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ นักบัญชีควรมุ่งเน้นปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ และซื่อตรงต่อจรรยาบรรณวิชาชีพ ปฏิบัติงานตามกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ เก็บรักษาข้อมูลที่เป็นความลับขององค์กร เน้นคุณภาพของผลงานมีทัศนคติและสำนึกต่อองค์กร ตลอดจนมุ่งเน้นผลประโยชน์องค์กรอย่างเต็มที่

1.3 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ นักบัญชีควรให้ความสำคัญกับการบูรณาการทักษะด้านเทคโนโลยีมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพในการทำงานอย่างสม่ำเสมอ เช่น การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเพิ่มเติมความรู้ซึ่งมีอยู่แพร่หลายในระบบออนไลน์ หรือ ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการบัญชีใหม่ๆ เพื่อเตรียมตนเองให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาด้วยวิธีวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานบัญชีในปัจจุบัน โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก หรือ ประชุมกลุ่มย่อยเพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความลึกซึ้งและละเอียดมากขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มนักบัญชีภาครัฐ ภาคเอกชน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองของนักบัญชีในอนาคต

เอกสารอ้างอิง (References)

- จันทปภา ปุณยวิจิตรโรจน์, ศรีณยา เลิศพุทธรักษ์, และ ชีรวัฒน์ หังสพฤกษ์. (2563). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของนักบัญชี*. การประชุมวิชาการระดับนานาชาติและระดับชาติ ด้านบริหารธุรกิจและการบัญชี วันที่ 20 -21 กุมภาพันธ์ 2563 ณ ศูนย์ประชุมนานาชาติเอ็มเพรส โรงแรม ดิ เอ็มเพรส เชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่, 33-45.
- ณฐา ธรเจริญกุล. (2561). *สมรรถนะของพนักงานบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการทำงาน กรณีศึกษาสถานประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ*. *สมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี*, 24 (1), 58-70.
- นันทนา ภูม้ง, สุวรรณ หวังเจริญเดช, และ นิกร ยาสมร. (2560). *ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการปฏิบัติงานทางการบัญชีกับความสำเร็จในการปฏิบัติงานของนักบัญชีสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา*. *วารสารการบัญชีและการจัดการ*, 9 (4), 148-156.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พลอยระวี จันทรประสิทธิ์, ปพฤกษ์ อุตสาหะวานิชกิจ, และ ศุทธิณี ปราชญ์ศรีภูมิ. (2557). *ผลกระทบของทักษะทางวิชาชีพบัญชีที่มีต่อความสำเร็จในการทำงานของนักบัญชีบริษัทผลิตและสำรวจปิโตรเลียมในประเทศไทย*. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสารคาม*, 33 (2), 281-291.

- เพ็ญญา เกื้อเกตุ, ภูริชาติ พรหมเต็ม และ วิโรจน์ ไพบุลย์เวชสวัสดิ์. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นมืออาชีพของนักบัญชียุคดิจิทัลและประสิทธิภาพ การดำเนินงานของกิจการทางหุ้นส่วน จำกัดในจังหวัดยะลา. *วารสารการบัญชีและการจัดการ*, 12 (1), 153-166.
- วสันต์ ครองมี, ปุณยวีร์ ยงดี และ พุฒิสรรค์ เกตุมรรค. (2563). ผลกระทบของทักษะนักบัญชียุคดิจิทัล ที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำงาน ของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบริการด้านบัญชีจังหวัดเชียงใหม่. *วารสารบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้*, 2 (1), 67-86.
- ศรัณย์ ชูเกียรติ และ ประจิตร หาวีตร. (2548). การวิเคราะห์การปฏิบัติงานและการสำรวจทักษะที่จำเป็น ของนักบัญชีบริหารในบริษัทขนาดใหญ่. *วารสารวิชาชีพบัญชี*, 1 (2), 32-43.
- สรันษ ขุนวุฒิ และไพฑูรย์ อินตะชน. (2559). การศึกษาองค์ประกอบคุณลักษณะของนักบัญชียุคใหม่ ภายใต้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. *วารสารวิทยาการจัดการสมัยใหม่*, 9 (1), 167-177.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2560). *รายงานประจำปี สอศ. ประจำปี 2560*. กรุงเทพฯ : สำนักติดตามและประเมินผลการอาชีวศึกษา งานประเมินผล.
- สำนักบริหารการอาชีวศึกษาเอกชน. (2563). *รายชื่อสถานศึกษาจัดตั้ง อวท*. สืบค้น 19 เมษายน 2563, จาก <https://vecp.vec.go.th>
- อุเทน เลาน้ำทา. (2562). *ความสามารถด้านดิจิทัลเทคโนโลยีของนักบัญชี*. สืบค้นเมื่อ 18 สิงหาคม 2563, จาก https://www.dst.co.th/index.php?option=com_content&view=article&id=3613:ability-digital-technology-accountant&catid=29&Itemid=180&lang=th
- Black, K. (2006). *Business Statistic for Contemporary Decision Making*. 4th ed. USA : John Wiley & Son.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B., Anderson, R. E., and Tatham, R. L. (2006). *Multivariate Data Analysis*, 6th Ed. New Jersey. Pearson Education.